

JIM

1

Het werd een mooie zomervakantie. We gingen twee weken naar onze vaste camping in Zoutelande. Lekker weer. 's Nachts niet te koud om in mijn tentje te slapen en overdag niet te warm om te kunnen voetballen en mijn conditie op peil te houden. Beetje hooghouden op het veldje, een partijtje voetvolley op het strand en af en toe een duurloopje door de duinen. Ideaal.

Jabbar ('met de nadruk op *bar* en niet op *Ja*, stelletje klompendansers') kwam ons de laatste dagen opzoeken. Jabbar was mijn beste vriend. Hij was geboren op Aruba, maar immigrerde op de dag van zijn tweede verjaardag naar Nederland.

We waren in dezelfde buurt opgegroeid, gingen naar dezelfde basisschool, voetbalden bij dezelfde vereniging en werden tegelijkertijd gescout door psv. Ik was toen vijfenhalf, Jabbar twee maanden ouder.

We doorliepen samen de hele jeugdopleiding, zagen spelers komen en vooral gaan. Ik kon me niet herinneren dat hij er ooit niet was geweest.

Drie dagen voor het einde van onze vakantie stond ik op het station van Middelburg op hem te wachten. Jabbar was weer naar Spanje geweest. Wij gingen nooit zo ver vanwege mijn zusje. Ik vond het prima.

Jabbar kwam bijna ieder jaar langs en hij had het altijd naar zijn zin in Zeeland. Over de Costa had hij het nooit. Behalve dat hij altijd even achteloos moest laten vallen dat hij weer een bezoek had gebracht aan Camp Nou. Dat was het enige wat me jaloers maakte.

Jabbar stapte uit en omhelsde me. ‘*Guess what,*’ zei hij – Jabbar had de neiging overal Engelse woorden tussendoor te gooien en op de een of andere manier was dat bij hem niet irritant – en hij haalde een brief uit zijn broekzak die hij zorgvuldig openvouwde.

Ik herkende het logo en griste het blaadje uit zijn handen. Mijn ogen vlogen over de zinnen. Mijn buik deed zeer. Ongehoof. Blijdschap. Onzekerheid. Vooral dat laatste. Had ik ook zo’n brief gekregen?

‘Wauw. Te gek, man,’ stamelde ik. En ik vond het ook echt te gek voor hem, maar dit ging niet alleen over hem, het ging net zo goed over mij. De promotie van een ander is de degradatie van jezelf. Zoveel had ik wel geleerd in de afgelopen elf jaren op de Herdang.

‘Hij lag in de bus toen we thuiskwamen,’ zei Jabbar. ‘Volgens de datum moet hij ongeveer een week geleden aangekomen zijn.’

Een week geleden... Ik voelde in mijn zakken en vond een tientje en mijn ov-kaart. Mijn portemonnee lag nog in de tent. ‘Kan ik wat van je lenen?’ Mijn hart bonsde in mijn keel. ‘Ik heb niet genoeg saldo,’ legde ik uit toen Jabbar niet reageerde. ‘Ik ga naar huis. Ik moet weten of ik ook...’ Ik maakte mijn zin niet af. Wilde ik weten of ik een brief had gekregen of dat ik een brief níét had gekregen?

Jabbar bukte en graaide in zijn tas, maar in plaats van met zijn pinpas kwam hij overeind met een envelop in zijn hand. Een envelop met daarop hetzelfde logo. Hij gaf hem aan mij.

Ik keek hem met grote ogen aan. ‘Hoe kom jij...?’ vroeg ik, en zonder het antwoord af te wachten, scheurde ik de envelop open.

Op de achtergrond hoorde ik Jabbar iets zeggen over onze buurvrouw, en dat hij gevraagd had of ze de sleutel...

Ik las dezelfde zinnen als daarnet. *Beste Jim... uitstekende prestatie... hebben we besloten... komende seizoen...*

Jabbar kwam naast me staan, las mee over mijn schouder, pakte me vast. ‘Ik wist het wel. Ik wist het wel!’ Hij schudde me door elkaar. ‘*Wake up, Jimbo. We gaan naar Jong psv!*’

Tijdens de busrit naar de camping had ik het gevoel alsof ik net een pittige training had afgewerkt. Ik was kapot, voelde me zwaar. En ik wist niet waarom. Ja, ik wist wel waarom, maar ik snapte het niet. Ik had geweldig nieuws gekregen. Nieuws waarvan ik gedroomd had. Nieuws waarvan elke speler van ons elftal door het dak zou gaan.

Kijk, ik was een voetballer. En dat was heel iets anders dan ‘iemand die graag voetbalt’. Mijn hele leven was op mijn sport ingericht. Ik trainde elke dag, soms twee keer, voor en na school. Ik ging op tijd naar bed, at gezond, en als ik in het weekend een feestje had dan ging vroeg naar huis of ik ging helemaal niet. Dat laatste kwam vaker voor. Alcohol dronk ik nooit.

Het klonk misschien alsof ik enorm veel opofferde, maar dat was niet zo. Het heeft me nooit moeite gekost, want binnen de lijnen voelde ik me altijd beter dan daarbuiten. Veel beter. Vanaf het moment dat ik begon met voetballen, wist ik dat ik op het veld thuishoorde.

De brief brandde in mijn zak. Ik wist dat ik goed was, en dat ik de laatste jaren alleen maar gegroeid was in mijn rol als centrale verdediger. En ook Jabbar stak boven de anderen uit.

In het afgelopen seizoen leek hij opeens volwassener te zijn geworden, en sterker. Of dat ook voor mij gold, wist ik niet goed. Bij Jabbar kon ik het beter zien. Hij was de beste spits die ik ooit was tegengekomen in de afgelopen tien jaar, *by far*. En ik kon het weten, want ik was van al die spitsen de directe tegenstander geweest.

Maar het ging er niet om wat ik wist of dacht. Het ging erom wat de staf dacht. En als ze dachten dat je echt goed was, als ze dachten dat je kans maakte op die plek in de A-selectie, dan lieten ze dat zien. En dan heb ik het niet over een complimentje of een klop op je schouder. Nee, er is maar één manier waarop ze toonden dat je er echt bovenuit stak: je werd een elftal hoger geplaatst. En nu mochten we mee op trainingskamp met Jong psv, twee elftallen hoger. Twee! Dat was geweldig!

Waarom voelde ik me dan vooral doodmoe? Ik keek naar Jabbar. Hij praatte honderduit, de lach op zijn gezicht wilde maar niet verdwijnen. Dat leek me een normale reactie. En hij wist het al een week!

‘Hé amigo, ik vroeg of alles oké was.’ Zelfs als Jabbar bedenkelijk keek, leek hij nog te grijnzen.

Ik knikte. ‘Ik eh... ik kan het gewoon niet geloven.’

‘Nou, ik wel. De laatste week in Spanje heb ik elke dag met mijn tante geappt, en pas...’

‘Met je tante geappt?’

‘Ja, tante Marga gaf bij ons de plantjes water. Ze had deze envelop tussen de post gevonden, maar wilde hem niet openmaken. Ik heb gesmeekt, gedreigd, ik heb geprobeerd haar om te kopen, maar het hielp niet, dus moest ik wachten tot we thuis waren.’ Jabbar keek me verongelijkt aan. ‘Het was de langste week van mijn leven.’

‘En van je familie,’ vulde ik aan. Ik wist hoe chagrijnig hij moest zijn geweest.

Jabbar haalde zijn schouders op. ‘Dan hadden ze me maar naar huis moeten laten vliegen, maar dat kon natuurlijk niet. Samen uit, samen thuis. Dat gezeik, je kent het wel.’

Ik knikte. Ook bij ons was de zomervakantie heilig. Het was logisch. De rest van het jaar draaide alles zo’n beetje om mij. Ik ging naar een topsportschool in plaats van naar een school in de buurt, ik werd vijf keer per week met een busje gehaald en gebracht, ik moest op andere tijden eten, ik speelde wedstrijden door heel het land. Deze vakantie was misschien wel het enige wat we echt samen deden. ‘Wie heb je het verteld?’ vroeg ik.

‘Niemand,’ antwoordde Jabbar. ‘Behalve mijn ouders. En jou nu, natuurlijk.’

‘Denk je dat wij de enige zijn?’

‘Dat vroeg ik me ook af.’ Jabbar haalde zijn telefoon uit zijn zak. ‘In de groepsapp heeft niemand het erover.’

‘Jij ook niet, toch?’ vroeg ik, terwijl ik de app checkte.

‘Nee, sinds ik het weet, heb ik geen bericht meer gestuurd. Ik weet niet goed wat ik moet zeggen. Als ik het vertel, gaan er een hoop teleurgesteld zijn. En als ik er niks over zeg, maar wel op de anderen reageer alsof er niks aan de hand is, dan heb ik het gevoel dat ik lieg.’

Ik snapte heel goed wat Jabbar bedoelde. Het ging al jaren zo. Aan het eind van het seizoen werd de balans opgemaakt. Jongens vielen af, anderen mochten blijven. Het zorgde elke zomer voor spanning. Ik bekeek de berichten van de afgelopen dagen. Ik had er niet veel gestuurd, dat deed ik nooit als ik op vakantie was, maar er was maar één persoon die helemaal geen bericht had gestuurd: Jabbar.

Natuurlijk, we reageren allemaal op onze eigen manier, de een zou het meteen met iedereen delen, de ander zou het voor zichzelf houden, maar niemand zou doen alsof er niks

aan de hand was en mee appen over het komende seizoen terwijl hij was uitgenodigd om op trainingskamp te gaan met Jong psv.

Ik stopte mijn telefoon terug in mijn zak. ‘Wij zijn de enigen,’ zei ik.

Het laatste stuk van de busreis kletste Jabbar aan een stuk door. Af en toe knikte ik of bromde ik wat. Jabbar had het toch nooit in de gaten als ik niet echt luisterde.

We waren allebei geselecteerd en dat was goed. We zaten al zo lang naast elkaar in de kleedkamer dat ik me niet kon voorstellen dat het anders zou zijn. Ik kende zijn maniertjes: altijd eerst zijn linker sok aan, dan zijn rechter, dan shirt, broek, linkerschoen, rechterschoen. Al vier seizoenen douchte hij op de inmiddels te kleine, aan elkaar getapete slippers, omdat hij ze voor het eerst bij zich had gehad toen hij een hattrick scoorde. En nu zouden we dus ook het komende trainingskamp weer naast elkaar zitten.

Tien minuten later waren we bij onze halte, een meter of dertig van de ingang van de camping.

Toen we uitstapten stootte Jabbar me aan. ‘Kijk.’

Een witte suv verliet de oprit van de camping, hij kwam me vaag bekend voor. Uit de stofwolk die de auto achterliet, kwam iemand tevoorschijn. Een meisje. Zwart steil haar, paars zomerjurkje, bruine leren laarzen: Lola. Wat deed zij hier?

Jabbar zuchtte. ‘Dat gaat nog krap worden in dat tentje van jou, vannacht.’

2

Lola was nieuw op school. Ergens in januari van dit jaar was ze ingestroomd. Typisch Lola, zou je kunnen zeggen, halverwege binnen komen vallen. Het zou me niks verbazen als ze ooit ook weer halverwege het schooljaar zou vertrekken.

Lola had zwart lang haar met een pony die net voor haar ogen viel waardoor ze haar hoofd altijd een beetje voorover boog als ze je aankeek. Het gaf haar iets uitdagends. En ondanks dat ze geen sporter was, had ze het lijf van een turnster: brede schouders, slanke taille, gespierde benen. Maar haar uiterlijk was niet het enige waardoor ze opviel. Lola leek zich van niemand iets aan te trekken. Onze school bestond uit groepjes. Ik denk dat dat op elke school zo is, maar door al die sporters viel het bij ons extra op. Wij, de voetballers, stonden in de pauze altijd links achter in de kantine, de zwimmers en de triatleten zaten aan de tafel naast ons, dan had je de nerds, een groepje skaters, de hockeyers, de schaatseren en helemaal aan de andere kant de ‘overige sporters’. (Die titel had Jabbar ze had gegeven. Het groepje bestond uit een skispringer, een darter – echt we hadden een darter met een topsportrooster, een paar judoka’s, vier basketballers en nog een schermer, geloof ik.)

Lola trok zich van al die groepen niks aan en was elke pauze ergens anders te vinden. In het begin dacht ik dat dat

kwam doordat ze haar plek nog moest vinden, maar ze bleef het doen. Lola was misschien wel de enige persoon van het vierde jaar van wie ik nooit kon voorspellen waar ze zou zijn. Ze was ook de enige persoon naar wie ik uitkeek, trouwens. Maar dat deed ik zo onopvallend dat niemand het merkte.

Pas in de laatste maand van het schooljaar kwamen we echt met elkaar in contact. Ook dat gebeurde tijdens de pauze, alleen niet in de aula. Ik moest naar de wc en toen ik weer naar buiten kwam, hoorde ik muziek. Iemand zat gitaar te spelen – best gek eigenlijk, dat je meteen hoort of iets uit een luidspreker komt of dat het live gespeeld wordt.

Ik ging op het geluid af. Het leek uit de gymzaal te komen, maar toen ik voorzichtig de deur opentrok, keek ik naar een lege zaal. Iemand moest om de hoek in de berging zitten. Ik bleef in de deuropening staan, de klink nog in mijn hand. Ik luisterde. Het was mooi en tegelijkertijd snapte ik het niet. Het klonk niet zoals de muziek die ik kende. Geen couplet of refrein, het ging maar door, als een waterval.

Hoe lang ik daar gestaan heb, weet ik niet. Eén minuut? Twee? Vijf? Ook het einde hoorde ik niet aankomen. Opeens was het stil.

Ik voelde me betrappt en wilde de deur alweer zachtjes sluiten toen haar stem klonk.

‘Wat vond je ervan?’

Ik was niet verbaasd dat het Lola was.

‘Ik heb geen idee,’ antwoordde ik.

‘Je bent in ieder geval eerlijk, Jim. Jij bent het toch?’

Klonk ze teleurgesteld? ‘Ja, ik ben het,’ zei ik. Wat een belachelijk antwoord. ‘En ik bedoelde het niet negatief,’ vulde ik snel aan. ‘Het was mooi. Echt mooi, maar ik weet niet... ik vind het gewoon moeilijk te beschrijven.’

Lola sloeg een akkoord aan. ‘De dikke mat zit best oké, hoor,’ zei ze.

Het duurde even voordat ik haar begreep. ‘Is dat een uitnodiging?’ vroeg ik.

Geen reactie.

Ik sloot de deur achter me en liep naar de berging. Lola zat op de minitrampoline, ze veerde zachtjes op en neer.

‘Ik dacht dat ik je “dikke mat” hoorde zeggen,’ zei ik. ‘Die trampoline is wat aan de kleine kant voor ons tweeën.’

‘Ik zei dat de dikke mat lekker zat, niet dat ik op de dikke mat zat.’ Lola keek me uitdagend aan.

Ik grijnsde. ‘Wat speelde je?’

‘Niets.’

‘Ik dacht toch echt iets te horen.’

‘Het was niet iets, als in een bestaand nummer. Ik speelde maar wat, gewoon op gevoel.’

‘Niet iets is iets anders dan niets.’

Lola schoot in de lach. ‘Best poëtisch voor een voetballer.’

‘Best bevooroordeeld voor een muzikant.’ Nu was ik het die uitdagend keek. ‘Voetballers zijn alleen geïnteresseerd in voetbal,’ begon ik. ‘En in meiden, natuurlijk. Skaters zijn relaxed, nerds zitten altijd met hun neus in de boeken en alle hockeyers zijn kakkers.’ Ik haalde mijn schouders op. ‘Oké, dat laatste is wel waar.’

Lola glimlachte nog steeds en veegde met een hand een lok uit haar ogen die meteen weer terugviel. ‘Beste band aller tijden?’

Ik had even tijd nodig om te reageren. ‘Aller tijden? Eh... de Stones.’ Ik zei het meer omdat mijn vader dat altijd zei en omdat ik niet een band van nu wilde noemen. Op de een of andere manier had ik het gevoel dat Lola zoiets wilde horen. Maar waarom probeerde ik een antwoord te geven dat zij wil-

de horen? ‘Beste acteur aller tijden?’ vroeg ik voordat Lola weer een vraag zou stellen.

We vuurden om de beurt vragen op elkaar af. Favoriete serie. Stad. Vakantieplek. Songtekst. Auto. Instrument. Gericht. Seizoen. Ik probeerde net zo snel te antwoorden als Lola, maar dat lukte niet erg. Lola leek over elke vraag al een keer nagedacht te hebben, terwijl ik ze allemaal voor het eerst hoorde.

Ik schrok van de bel, alsof we betrappt waren.

Lola knipoogde naar me.

‘Wat?’ zei ik.

‘Wat wat?’ antwoordde Lola.

‘Wat wat wat?’

‘Kom.’ Lola veerde op uit de minitramp en stak haar hand naar me uit.

‘Is dat niet mijn taak?’ vroeg ik.

‘Zeker,’ antwoordde ze.

Ik pakte haar hand vast en heel even had ik de neiging om haar naar me toe te trekken, om samen op de dikke mat te ploffen. Ik deed het niet.

We gingen de gymzaal uit en liepen naar Engels. In de afgelopen tien minuten had ik Lola beter leren kennen dan in de zes maanden daarvoor.

Sindsdien hoefde ik haar niet altijd meer te zoeken in de pauze. Steeds vaker kwam ze bij ons staan. Lola bleek niet alleen gitaar te kunnen spelen, maar ook piano. En ze zong (‘alleen als er niemand bij is’). Ze wilde naar de rockacademie. Nee, dat zei ik verkeerd, Lola ging naar de rockacademie. Ze was net zo fanatiek als wij. Misschien paste ze daarom zo goed op het Van Rietbroek, misschien paste ze daarom zo goed bij ons.